

szem azt — mondja — hogy a földbirtokreformot gyorsan és becsületesen kell végrehajtani.

Az elnök itt félbeszakítja Szederert és figyelmezteti, hogy tartózkodjék az ilyen kritikától. — Ekkor vita támad az elnök, Raszay és Vázsonyi között.

Szeder Ferenc határozati javaslatot nyújt be, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a kormányt, hogy a földbirtokreform sürgős végrehajtására minden megyébe küldjön ki kormánybiztosot és toroljon meg minden törekvést, amely a földbirtokreform végrehajtása ellen irányul. Beszél ezután a munkásházak építésének kérdéséről. Egészségügyi és szociális szempontból fontos, hogy minden munkásnak meg legyen a maga hajléka. A munkások feletti biráskodásból ki kell küszöbölni a közigazgatást és külön munkásügyi bíróságot kell felállítani, amely egyformán pártatlan legyen, akár munkásról, akár munkaadóról van szó. Az adózás szempontjából súlyos hiba, hogy az a régi kataszter alapján történik és nem érvényesül a fokozatos adózás elve. A kisbirtok aránytalanul több adót fizet mint a nagybirtok. Az általános titkos választójog alapján áll, a nemzetgyűlést törvénytelennek tekinti, az indemntást nem fogadja el.

Három törvényjavaslat

Rakovszky Iván belügyminiszter betérjesztli a vármegyei alkalmazottak létszámának apasztásáról; a városok fejlesztésére vonatkozó 1912. évi LVII. tc. rendelkezéseinek módosítására vonatkozó; a községi és körjegyzők illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot. Mindhárom javaslatot a közigazgatási és pénzügyi bizottsághoz utalják.

Ülés vége egynegyed 3 órakor.

Legszebb kalapok
FRANK EDÉNÉL.

Ri kell inni a kirakalba a cukor árát

Félhivatalosan közlik: Minden kiskereskedő, aki üzletében vámkülföldről származó (import) cukrot árúsít, köteles kirakataiban — vagy ha kirakat nem volna, az üzlet bejáratánál már az utcáról könnyen észrevehetően — szembeutó módon elhelyezett táblán feltüntetni azt, hogy: a) az üzletben importcukor kerül elárúsításra, b) mely nagykereskedő útján kapta az importcukrot, c) milyen áron hozza a cukrot forgalomba, az egyes árusításra kerülő cukorfajták szerint pontosan részletezve (kristálycukor, kockacukor, lisztcukor, süvegucukor árát külön-külön); az is feltüntetendő, hogy ezek az árak a forgalmi adót is magukban foglalják-e. A rendelet megszegése vagy kijátszása kihágás és hat hónapig terjedhető elzárással, valamint 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A Herkó Páter szerkesztőjét felfüggesztette a veszprémi püspök

Budapest, július 18. Róth Nándor veszprémi megyéspüspök a mai napon megjelent körlevelében az alábbiakat tudatja papságával Markos Gyulának, a Herkó Páter szerkesztőjének a most lefolyt választásokon lefolyt szereplésével kapcsolatban:

„Minthoz Markos Gyula szerkesztő a veszprémi egyház megye törvénykönyve 138-ik fejezetének 4-ik szakasza elle-

nére megkísérelte a képviselői tisztség elnyerését (ez arra vonatkozik, hogy a pap politikai választásokon csak illetékes egyházi főhatósága engedélyével vállalhat jelöltséget) és a most lefolyt választások alkalmával a papi állás ellen izgatott és írásával a híveket megborítottatta, a jelen irattal nevezett Markos Gyulát a szent teendők gyakorlásától felfüggesztjük.“

Rathenau gyilkosai agyonlőtték magukat

Halle, jul. 18. A hallei rendőrség tegnap este megtalálta Rathenau gyilkosait Kösen fürdő mellett a saalecki várban. Mindketten — mielőtt még lefoghatták volna őket — agyonlőtték magukat a vár toronyban.

Halle, jul. 18. A Wolff-ügynökség Rathenau gyilkosainak felfedezéséről még a következő részleteket jelenti: Vasárnap este két nyári kiránduló, akik a saalecki vár mellett elhaladtak, elmondották, hogy a vár tornyán világgósságot láttak. Véleményük szerint Rathenau gyilkosai lehettek ott, mert tudomásuk szerint dr Stein író, aki a várban re-

mete életet él, ezidőszent nem tartózkodik otthon. — A hallei rendőrtisztviselők erre nyomban kiszálltak Kösen fürdőhelyre, a honnan hétfőn megkísérelték, hogy erőszakkal behatoljanak a vár tornyába. Amíg erősítésekre vártak a rendőrtisztviselők, a két gyilkos megjelent a torony erkélyén. Kiáltoztak az arra haladók felé és éltették Erhardtot, a híres tengerész dandár vezetőjét. A rendőrtisztviselők kis idővel később, amikor a torony ajtaját fejsze-csapásokkal bezúzták, a két gyilkost holtan találták a toronyban. Mindkettő föbe lőtte magát.

A tisztviselők új lakbérpótléka

Budapest, július 18. A hivatalos lap holnapi száma kormányrendeletet közöl az állami az államvasuti, vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak lakáspótlékának, illetőleg a nyugdíjasok és özvegyek lakbérpótlékának újabb megállapítása tárgyában.

Tekintettel arra, hogy a lakásügy rendezése tárgyában kiadott kormányrendelet a lakbérpótlékot 1922 augusztus hó 1-től kezdve szintén felemelik, valamint tekintettel arra, hogy a közüzemi pótlékot 60%-ban állapították meg, a miniszterium a következőket rendeli el:

Tényleges szolgáltatásban álló olyan állami, államvasuti és vármegyei tisztviselőknek és egyéb alkalmazottak lakáspénz pótléka, akik a rájuk nézve törvényben álló jogszabály alapján lakáspénzt kapnak, 1922 augusztus hó 1-től kezdve:

A Budapesten állomásozó állami, államvasuti és vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére az őket megillető lakáspénz egy évi összegének 420%-ában.

A nem Budapesten, hanem egvebütt állomásozó állami, államvasuti és vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére az őket megillető lakáspénz egy évi összegének 360%-ban állapították meg.

Az olyan állami, államvasuti és vármegyei tisztviselők, nyugdíjasok és özvegyek lakbér nyugdíjpótlékai, akik a rájuk nézve érvényben álló jog-

szabály alapján lakbérnyugdíjat kapnak, 1922 augusztus hó 1-től kezdve:

Az állandóan nem Budapesten, hanem egvebütt lakó nyugdíjasok és özvegyek részére az őket megillető lakbérnyugdíj egy évi összegének 360%-ában állapították meg.

Halálra égette a mész

Porkoláb Sándor 15 éves közművestanonc Hajdunánáson dolgozott az egyik Sugár-utcai ház renoválásánál. Tegnap délelőtt szokásos napi munkáját végezte, a meszes gödörből meszet hordott a közművesek keze alá. Amint egy izben megint meszért ment a gödörhöz, a gödör szélén megcsuszott és a szinültig levő meszesgödörbe zuhant. A mész pár pillanat alatt összeégette a szerencsétlen fiút, úgy hogy mire a segítségére siető munkások kimentették, a ruhát teljesen leégette róla a mész.

Borzalmas égési sebeivel tegnap délután be szállították az egyetemi klinikára, hol azonnal ápolás alá vették. A teljesen összeégett fiút azonban már nem lehetett az életnek megmenteni és a hajnali órákban súlyos égési sebeibe belehalt.

— ÜZLETI KÖNYVEK mindenféle nagyságban és kivitelben kaphatók a HERKÓ PÁTER ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében. — Nyomtatványok a legelősebb kivitelben 24 óra alatt készülnek. Telefon 54.

Zbona Jánost ismét elítélték

Zbona János volt csendőrmester, az orgoványi bünper elsőrendű vádlottja, akit a bíróság hét esztendei súlyos börtönrre ítél, ma ismét vádlottként állott a büntetőtörvényesség előtt. Tavalgy november 2-án Skerlecz János detektív az orgoványi bünperből kifolyólag főkereste Zbonát a Nándor-laktanyában és ki akarta hallgatni. Amikor Zbona megtudta, hogy a detektív eljött, hangosan tiltakozott, majd fenyegetőleg felkapta az asztalon fekvő Frommer-pisztolyt és megfenyegette, hogy keresztüllövi. A detektív a fenyegetés hatása alatt kénytelen volt a laktanyából eltávozni. A királyi ügyvédség hatósági közeg elleni erőszak vétésével vádolja Zbonát.

A Margit-körúti katonai fogházból három szuronys katonára bilincsbe verve hozta be nyolc órakor Zbona Jánost a Markó-utcai büntető törvényesség főtárgyalási termébe.

A vádlott a vádirat ismertetése után kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek.

Az elnök: Ön ellen a szegedi vadászászlóalj parancsnokságának feljelentésére indította meg a nyomozást a budapesti rendőrség, mert katonaság- és államelenes dolgokat követett el.

Zbona: Én erről nem tudok. Elnök: Emiatt küldték önt nyugdíjba.

Zbona: Érdekes, ezt velem sohasem közölték.

Elmondja, hogy szeptember 3-án elment hozzá Skerlecz detektív Menyhárt hadnagy urral, a laktanya ügyeletes tisztjével. Meguntá már ezt a sok hercehurcát, ezt a sok molesztálást, fejtette a pisztolyt, de üresen és nem is a detektívre fogta. Kijelentette, hogy akkor nagyon boros állapotban volt.

Skerlecz János detektív vallomásaiban elmondta, hogy Zbona egyszer dühbe gurult, felkapott egy pisztolyt és azzal hadonászva azt kiabálta, hogy ha a polgári hatóság részéről valaki még egyszer be meri oda tenni a lábát, azt azonnal keresztül lövi.

Menyhárt Antal csendőrhadnagy elmondja, hogy pisztolyt fogott és azt mondta: keresztül lövöm, aki még ezek után is zaklatni merészel!

A bíróság bűnösnek mondotta ki Zbona Jánost hatósági közeg elleni erőszak vétésében és ezért egy hónapi fogházbüntetésre és 1000 korona pénzbírságra ítélte. Az ítélet ellen ugy a vádhatóság, mint a védelem felebbezést jelentett be.

Legelősebb árak

FELDMHEIM és WEISZ
posztókereskedés
Piac-utca 73. sz.

Hollandi hófehér Kristály-cukor küldeményünk e héten beérkezik

T. vevőinket kérjük a kívánt mennyiség előjegyzésére. Ullmann Salamon Kereskedelmi R.-T. fűszer- és csemege nagykereskedése, Ferenc József-ut 69. : : : : : Telefon 382. és 384. : : : : : Távirati cím: Ullmannerté Debrecen

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.41.
Budapest, július 18.

Értéktőzsde. Szűk keretek között indult ma a forgalom és az árfolyamok lemorzsolódtak. Az üzletlenséget az osztrák korona esése idézte elő. Árak:

Bankok: Angol-Magyar bank 750—763, Hazai 620—630, Magyar Hitel 2575—2105, Jelzálog 245—250, Leszámitoló 820—830, Osztr. Hitel 440—450, Keresked. 8000—8050, Magyar-olasz 315.

Takarékpénztárak: Belvárosi 810, Általános 1400—1450, Hazai 26750—27250.

Malmok: Borsod-Miskolci 4550—4600, Concordia 3025—3100, Budapesti 7050—7150, Gizella 2400—2500, Hungária 4425—4500, Viktória 12700—12900.

Bányák és téglagyárak: Beocsini 11700—12200, Kohó 11750—12050, Drasche 7100, Magnesit 19900—20000, Árt. Köszén 27600—28500, Urikányi 12800—13000.

Vasművek és gépgyárak: Kőbörgy 3300—3400, Ganz-Dan. 108000—110000, Láng 4075—4250, Lipták 445—455, Magyar acél 3600—3700, Rima 3460—3600, Schlick 1545—1570, Wörner 790—810.

Különléte vállalatok: Baróti 980—1020, Bóni 2800—3000, Egyes. izzó 9500—10000, Textil 1000—1050, Papír 2400—2500, Flóra 5000—5150, Karton 4125—4175, Királyszőr 2375—2425, Klotild 4100—4250, Polgári sör 31500—31800, Magyar Cukor 48000—49000, Lámpa 4400—4500, Ostermelő 1400—1500, Gummi 4200—4500, Szikra 2550—2600, Stummer 19000—19500, Telefon 7175—7200.

Faipari vállalatok: Brassói 6450—6650, Egyes. fa 290—315, Lignum (hitefa) 3150—3200, Magyar Erdő 700—730, Nacsi 17100—17500, Lichtig 440—460, Orsz. fa 1240—1275, Hazai 2650—60.

Közlekedési vállalatok: Adria 15800—16000, Atlantica 2950—3075, Közút 1680—1730, Déli vasút 2600—2775, Levante 23700—23800, Államvasút 14300—14550, Tröszt 3450—3650.

A valutapiac a korona zürichi áremelkedése ellenére nem vesztett élénkségéből, sőt néhány külföldi fizető eszköz magasabb árat is ért el. A dollár árfolyama 1300 korona fölé emelkedett. Árak:

Valuták: Napoleon 5050, Angol font 5865—75, Dollár 1235—1311, Francia frank 10400—550, Lengyel marka 32, Márka 284—287 és fél, Lira 5925—5950, Osztrák korona 335—360, Lei 752—756, Szokol 2970—3000, Dinár 1495—1520.

Devizák: Bukarest 748—755, London 586—588, Berlin 281—266 és fél, Milánó 5900—6000, Páris 10600—800, Prága 2975—3010, Zürich 25200—350, Bécs 320—50, Zágráb 382 és fél—3 és háromnegyed.

Zürichi devizák:

Zürich, jul. 18. (Zárlat.) Berlin 113, Holland 202, Newyork 521 és egy-negyed, London 2321, Páris 4360, Milánó 2400, Prága 1170, Budapest 41, Zágráb 152 és fél, Varsó 9 és fél Bécs 1 és fél, osztrák bélyegzett 18 és háromnegyed.

Terménytőzsde.

A mai üzlet iránt főleg a közvetítő kereskedelem mutatott élénk érdeklődést. A kínálat továbbra is igen tartózkodó volt, úgy hogy az irányzat az egész vonalon mindvégig igen szilárd maradt.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 5250—350, egyéb 5225—5300, rozs 4100—200, takarmányárpa új őszi 4300—400, ó zab 5500—5700, tengeri 4500—50, új repce 10750—11250. — A buza 100, a rozs 50, a zab és árpa 100—100 koronával emelkedtek.

Előfordult kötések: Buza 1 vagon 5300 ab állomás, 1 vagon 5350 ab Tiszai állomás, 1 vagon 5300 ab állomás, új buza 1 vagon 5150 ab Győrtelek, 1 vagon 5200 ab tiszai állomás, rozs 1 vagon 4200 ab duna állomás, 1 vagon 4200, 1 vagon 4200 ab Nagykároly, 5 vagon 4100 Mátészalka ó áru.

Megoldódott a német válság

A birodalmi gyűlés elfogadta a köztársaság védeleméről szóló törvényt

Berlin, július 18. (A Debreceni Független Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése). A politikai krízis megoldást nyert. A köztársaság védeleméről szóló törvényt ma a birodalmi gyűlés a szükséges kétharmad többséggel részleteiben is elfogadta. A kormány átszervezését öszre halasztották, és a birodalmi gyűlés ma este nyári szünetre megy.

Ami a szocialista munkaközösséget illeti, ennek megvalósítása jóval nehezebb, mint propagálói gondolták. A tegnapi nap folyamán olyan hírek terjedtek el, hogy állandó pártközösség lesz a független szocialisták és a többségi szocialisták között. Bár a többségi szocialisták valóban olyan nyilatkozatot tettek, hogy hajlandók az összeolvadásra, a dolog minden valószínűség szerint nem megy keresztül a parlamenti frakciók tanácskozásain, hanem a legközelebbi pártkongresszusra halasztódik.

Sesevicset nem lehet szembesíteni

Rassay Károlynak az Erzsébetvárosi bombamerényllettel kapcsolatos interpellációja után a bünyügyi osztály vezetője azonnal elrendelte ebben az ügyben a pótnyomozást. A rendőrség ezt az ügyet egyébként is állandóan napirenden tartja.

Ma délelőttre beidézték Kocsosdy Lászlót a főkapitányságra abból a célból, hogy Sesevicset újra szembesítsék. A detektívek tegnap egész nap keresték Sesevicset, hogy a neki szóló idézést kézbesítsék, de annak ellenére, hogy a fővárosban bejelentett lakása van, eddig nem tudták megtalálni.

A nyomozás első stádiumában

Kocsosdy István valóban azt mondta a rendőrségen is, hogy ő azt hiszi, hogy Sesevic volt az, aki őt a telefonfülkében telefonálni meggátolta. Akkoriban azért siklottak át ezen a kijelentésen, mert jelentkezett egy másik tanu, egy Tataby nevű bookmekker, aki jelen volt a vacsorán és azt vallotta, hogy a robbanás pillanatában ő volt a telefonnál. A lapok ezt annak idején meg is irták és foglalkoztak azzal, hogy Kocsosdy vallomásának azért nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget, mert azt hitték, hogy Tataby volt az, aki miatt a pincér nem juthatott be a telefonfülkébe.

A tábla helyben hagyta Molnar Imre halálos ítéletét

A debreceni törvényszék ez év áprilisi havában tartott főtárgyaláson *kötélaitai halálra* ítélté Molnar Imre kereskedősegédet, testvérbátyját Molnar Antal szabót pedig *életfogytigani fegyháza*ra. Molnárék büne az volt, hogy 1912. október 3-án éjjel 3 órakor Biharkeresztes határában, a román vonal mentén meggyújtották Tekecs Gizella 45 éves apját, akivel Molnar Imre már régebben szerelmi viszonyt folytatott és akit a gyilkosság napján Nagyváradról szöktettek át a határvonalon. Molnar Imrét és testvérét a gyilkosságon kívül rablás bűntetteiben is bűnösnek mondta ki a bíróság, mert a gyilkosság elkövetése után lehúzták a szerencsétlen áldozatról a ruháit, elvetették ékszerait és azokat Budapesten értékesítették. Az ítéletet az elítéltek a királyi táblához felebbezték meg, amely ma délután foglalkozott a felebbezésrel.

A felebbezési tárgyaláson Kulin Imre kuriai bíró, táblai tanácselnök elnököl, a tanács tagjai Szabó József és Szuchányi Andor táblabírók voltak. A vádat dr Hangel Károly királyi főügyész képviselte; a halálraítelt Molnar Imrét dr Szelényi Dezső ügyvéd, Molnar Antal pedig dr Ludmány Károly ügyvéd védte.

A gyilkosokat 10 órakor két fegyveres börtönőr vezeti elő a törvényszéki fogházba; mindkettő kezen vasbilincs. Molnar Imre a törvényszéki főtárgyalás óta megkegyesen lefogyott, szürke ruhája meg jobban megkopott; most is cinikusan viselkedik. Bátyján, Antalón nem látszik meg annyira a fogház levegője, most is, miként a tárgyaláson, megtört, szemé állandóan könnyben uszlik, révetegen néz maga elé. Miután levezik kezükről a bilincset, az elnök személyi adataik felől érdeklődik. Molnar Imre 25 éves, református, kereskedő segéd. Molnar Antal 31 éves, református, szabó.

Ezután a tanácsjegyző a törvényszék ítéletét és indoklását olvassa fel, majd Szabó József táblabíró ismerteti az elítéltek vallomását, melyeket a főtárgyaláson tettek.

Elnök: (a halálraítelt): Molnar Imre, melyik vallomását tartja fenn, azt-e, amelyet az előkészítő eljárás során tett, hogy tudniillik előre elhatározta az apolónó megölését, vagy pedig a főtárgyaláson tett vallomását? Joga van a válaszadást megtagadni, de ha a lelkiismeretét akarja megkönnyíteni, mondja meg az igazat.

A halálraítelt: Bűnös vagyok, de ennyire nem. A nőt én tartottam. A főtárgyalási vallomásomat tartom fenn.

Elnök: Tehát nem akarja lel-

kiismeretét megnyugtanni? A rendőrség előtt bevallotta.

A halálraítelt: Lehetséges, de akkor megverték.

Elnök: (Molnar Antalhoz) Maga az előkészítő eljárás során azt vallotta, hogy Imre testvére beszélte rá a gyilkosságra, majd meg azt vallja, hogy aludt a gyilkosság elkövetésekor.

Molnar Antal: A rendőrségen kinyoztak, nem tudom, hogy mit mondtam. Én semmiben sem vettem részt.

Elnök: A főtárgyaláson tett vallomásához ragaszkodik?

Molnar Antal: Igen!

Ezután dr Szelényi Árpád, Molnar Imre védője több Nagyváradon közjegyző előtt felvett tanuvallomási jegyzőkönyvet nyújt be, kéri ezeknek az ismeretét, egyben kéri Weisz Andorné kaposvári lakos kihallgatását, ami a védelem szempontjából azért fontos, mert a tanu együtt lakott Nagyváradon a meggyilkolttal s így pontosan ismeri annak életkörülményeit.

A táblai tanács elrendeli a Nagyváradon felvett jegyzőkönyvek felolvasását és Weisz Andorné tanu kihallgatását. A felolvasott tanuvallomási jegyzőkönyvek szerint Tekecs Gizella szegény, földhözragadt leány volt, pénze nem volt, szállásadónője adott neki enni, sőt egy izben több apró tárgyat elutaladonított.

Weisz Andorné tanu elmondja, hogy 3 évvel ezelőtt lakott együtt az aldozattal. Tud arról, hogy Molnar Imrevel viszonya volt. Tekecs Gizellának pénze nem volt, csupan egy vekony aranygyűrűje es egy vekony nyakláncja. Az apolónó sokat nekülözött és több izben monddta, hogy Molnar Imre segíti őt.

Elnök ezután felhívja a főügyészt, hogy vádbeszédét mondja el.

Dr Hangel Károly: Vádamat fenntartom.

Dr Szelényi Dezső egy óras beszédében a halálos ítélet indoklását boncolgatja. A másodrendű vádlott védőjének rövid felszólalása után a tanács ítélethezatalra vonul vissza.

Délben 1 órakor hirdeti ki az ítéletet Kulin Imre kuriai bíró. A királyi ítéletőzta ugy Molnar Imre halálos ítéletét, mint Molnar Antal életfogytigani fegyházbüntetését törvényszéki indoklásával együtt helyben hagyja, súlyosbító körülménynek véve azt, hogy „a gyilkosságot azon aljas szándékból követték el, hogy maguknak anyagi hasznot szerezzenek”.

Az elítéltek védői semmiségi panaszt jelentettek be az ítélet ellen, mit a táblai tanács elfogadott. Így a gyilkosság ügyében a Kuria fog végső fokon ítéletet mondani.

Az őszi idényre már gyapju öltöny és télikabát szövetek
nagy választékban
Feldheim Dezsőnél
Piac-utca 67. sz.

Vértessy Testvérek
autogarázs, gépjavitó-műhely
Hatvan-u. 53. Telefon interurban nappal 934., éjjel 979.
Bérrautok
minden időben megrendelhető.
Mindennemű gépjavitás, autogénhegesztés

Haszonbérfizetés terményben

Csak július 9-én jelent meg a kormány rendelete a mezőgazdasági haszonbérrekről szóló 1921. évi kormányrendelet módosításáról, amely az érdekelt földbérletkötők körében nagy felzúdulást keltett és országos tiltakozó megmozdulást eredményezett — és a hivatalos lap egyik legközelebbi száma már újabb rendeletet közöl, amely az előző rendelet fontos kiegészítője. A rendelet főbb intézkedései a következők:

A mezőgazdasági haszonbérletek szabályozásának módosítása

A bíróság bármelyik fél kívánságára köteles a fizetendő haszonbért bizonyos mennyiségű terménynek a haszonbér esedékességének napja szerint igazodó mindenkori pénzbeli egyenértékében megállapítani. A felek a haszonbérnek termény egyenértékben való megállapítására irányuló igényüket a még jogerős határozattal be nem fejezett bírói eljárás során is előterjeszthetik.

Azon haszonbérleteknél, melyeknél a gazdasági év 1923. április 1-je előtt végződik, a folyó gazdasági évre járó haszonbér újabb megállapítása iránt szintén terjeszthető elő kérelem.

Az 1920. december 31-e után kötött haszonbérleti szerződésekben megállapított haszonbérnek újabb megállapítását kérni nem lehet.

Ugy a haszonbér, mint a haszonbérbeadó elállhat a haszonbérlettől, ha a bíróság által termény egyenértékben megállapított haszonbér azon terménybeli egyenérték 40 százalékánál nagyobb, illetve kisebb, mely megfelel a szerződés megkötésekor érvényben volt haszonbér akkori árak szerinti terménybeli egyenérték 40 százalékának. Az állás azonban csak a jogerős bírói határozat hozatalát követő gazdasági év végére történhetik.

Ugy a haszonbérbeadó, mint a haszonbérlet a folyó hó végéig felmondhatja a magyar területen maradt részre vonatkozólag a haszonbérletet, ha a mezőgazdasági ingatlan egy része az új országhatár következtében idegen állam területéhez csatoltatott s ennek következtében az tovább okszerűen nem művelhető, vagy ha az ingatlan iparvállalat célaira adott haszonbérbe s az iparvállalat helye idegen állam fenntartása alá került területen fekszik.

Végül az érvényben levő haszonbér és a bíróság megállapítani kért haszonbér összegének különbözete után külön eljárási költség címén a felek által eddig a bírói eljárás megindítása a kalmával fizetendő 5%, a rendelet életbelépte után 3%-ra mérsékeltek.

Mezőgazdasági kis haszonbérletek

A következő gazdasági év végéig meghosszabbodik az 1923. év március 31-ike előtt különben lejárt minden mezőgazdasági haszonbérlet, amennyiben

Lenin betegsége

Berlin, jul. 18. A Rulj közlése szerint Lenin állapotában nincsen változás. Falun él, kertesztel foglalkozik. Ujságot olvasni még mindig nem szabad. Senkit, még Kraszint sem bocsátják be hozzá. Orvosai anynyira féltik, hogy még telefonon sem beszélhet senkivel.

Lázadás Batumban

Páris, jul. 18. Batumi jelentések szerint, a bennszülöttekből álló vörös hadsereg fellázadt a szovjet kormány ellen és fellegyverkezve kivonult a kaszárnyából.

Orosz—osztrák gazdasági szerződés

Bécs, július 18. (A Debreceni Független Ujság bécsi tudósítójának telefonjelentése). Az orosz szovjetkormány itteni követe, Schlizter Henrik Moszkvából Bécsbe érkezett és az osztrák kormánytól tárgyalásokat indított meg. — A tárgyalások anyagi lesz az osztrák állampolgároknak adandó koncessziók kérdése, gazdasági érdekeltségek alakítása és a két ország közötti pénzügyi pacsolat helyreállítása.

nyiben területe a 20 kat. holdat meg nem haladja s a haszonbérlet hadirokkant, hadiözvegy, hadiárva, vagy oly földműves, aki az 1920. évi XXXVI. tc. szerint is földhöz juttatható.

De ha az így haszonbérlet a haszonbérlet használatában levő egyéb mezőgazdasági ingatlanal együtt a 20 kat. holdat meg haladja, a haszonbérlet csak azokra területekre hosszabbodik meg, amellyel az egyéb ingatlanok területe a 20 kat. holdat eléri.

Nem hosszabbodik meg a haszonbérlet ott, ahol a földbirtokreform kapcsán már megtörtént a földhözjuttatás, továbbá, ha a haszonbérlet a haszonbérbeadóval amak a községi előjárás útján intézett felhívására az előjárás által kitűzendő 15 napi határidő alatt nem közli, hogy a haszonbérletet megtartani kívánja. A haszonbérbeadó megtartást érdemlő okok alapján a meghosszabbítás mellőzését kérheti augusztus 15-ig a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságánál és a gazdasági albizottság ki is mondhatja a meghosszabbítás mellőzését, ha a haszonbérlet a haszonbérlet a haszonbérbeadó rendelkezésére visszabocsátani nem is kívánja.

Kérheti a haszonbérbeadó a meghosszabbító kishaszonbérletnek a gazdálkodás célszerűbb vitele okából szükséges áthelyezését is birtokának más olyan részére, mely a kis haszonbérlet gazdálkodására nem hátrányosabb.

Más megállapodás, vagy törvényes rendelkezés hiányában a haszonbérlet által az 1921—22. gazdasági évre megállapított haszonbér fizetendő.

Az említett intézkedések alkalmazhatnák az alhaszonbérletekre is, valamint a legelőterületekre is (meghosszabbítás mellőzése is.)

Részes művelésre eddig kiadott földek a megfelelő határidő alatti jelentkezés esetén az 1922—23. gazdasági évre is kiadandók és pedig nemrosszabb feltételek alatt.

Határaitól papok

Berlin, jul. 18. A Rulj jelentése szerint a templomi kinevek elrekvirálásának megakadályozása miatt Pétervárott újabb 11 papot ítéltek halálra, köztük Benjamin metropolitát. 53 papot börtönbüntetésre ítéltek.

London, jul. 18. Az új orosz büntetőtörvénykönyv 161. cikkelye szóról-szóra így hangzik: Mindazok a személyek akik a gyermekeknek és kiskorúaknak állami vagy magántanintézetekben és iskolákban vallási oktatást nyújtanak, egy évig terjedhető kényszermunkával büntethetők.

HIREK

— **Rostás István szabadságon.** Rostás István, a városi előjáróság vezetője ma kezdte meg 6 hetes szabadságát. Távolléte alatt dr. Boldizsár Kálmán tb. tanácsnok, akadályoztatása esetén pedig H. Kiss József városi kapitány fogják helyettesíteni.

— **Fizet az állam.** Többször megemlékeztünk már arról, hogy a város nem tudja behajtani az államon 22 millió koronát kitevő követeletét. A sok sürgetésnek úgy látszik mégis meg lett a fogantatja, amennyiben az állam leiratilag értesítette a várost, hogy a tartozásaira 3 millió koronát törleszt és ezen összeg az állampénztárnál felvehető.

— **Szeptemberben jönnek meg a tüzoltóautók.** Ismeretes, hogy a város Roncsik Jenő tüzoltóparancsnok indítványára két autómobil tüzoltófelszerelést vásárolt a győri vagon-és gépgyártól 1 millió 800.000 koronáért. A felszereléseket szeptember 10-én veszi át Roncsik Jenő tüzoltóparancsnok és Nagy Jenő gépész és 15-én szállítják le Debreczenbe. A megérkezés után nagy gyakorlat keretében fogják bemutatni a tüzoltószerkeket a városi tanácsnak és a meghívott közönségnek.

— **A három testőr III. része szerdán, IV. része csütörtökön 1—1 napig a Vigszínház-mozgóban.**

Saját készítésű
fehérneműek
készen és mérték szerint
Herman és Friedman
PIAC-UTCA 10. SZÁM,
Bikával szemben.

**Lüsster és férfi-
ruha vásznak**
Feldheim Dezsőnél,
Piac-utca 67. szám alatt.

— **Ujabb árverés a hortobágyi csárda bérletére.** A múlt héten adta hírbe a város a hortobágyi csárdát a hozzátartozó 50 hold földdel és halászati joggal nyilvános árleltés után. Az árleltés eredménye ellen dr. Böszörményi Béla megbízója Király Mihály nevében utóajánlatot adott be. Az új árverést ma tartották meg, amelyen a kikáltási ár 453.000 korona volt. A legmagasabb ajánlatot, 507.000 koronát dr. Böszörményi Béla tette, aki így meg is kapta a bérletet. Valószínű azonban, hogy az árverés eredménye ellen újabb utóajánlatot fognak beadni és így a város még magasabb haszonbért is érhet el.

— **A köztisztviselők nyelvtanfolyamának vezetősége** tudatja az érdekelt köztisztviselőkkel, illetve katonai személyekkel, hogy azok, akik f. évi augusztus 1-től maguk vagy családtagjaik érdekében valamely tanfolyamon kedvezményes nyelvoktatásban (német, francia, angol, orosz) óhajtának részesülni, még legkésőbb e hó 25-éig a nyelviskola helyiségében (Sséchenyi-utca 42. sz. 1. em.) felvehető. Ugyancsak most kell beiratkozni azoknak is, akik csak a szeptemberi póttanfolyamon óhajtják tanulmányukat megkezdeni. Beiratkozásnál 10 korona beiratási díj fizetendő. A havi 100 korona tandíj az illető hó 1—5-én törlesztendő. Kiskorúak beiratásánál a szülőnek vagy gyámnak is meg kell jelenni. Tanfolyamokra jelentkezni egész napon át lehet.

— **A nem szavazó választók igazolítása.** Debreczen városi központi választmányja ma délelőtt Csóka Sámuel h.-polgármester előktele alatt egy háromtagú bizottságot küldött ki, amely bizottság azoknak a választóknak az ügyével fog foglalkozni, akik a legutóbbi nemzetgyűlési választások alkalmával nem tettek eleget honpolgári kötelességüknek. Ez a bizottság fog dönteni afelett, hogy elfogadja-e a benyújtott igazolásokat, vagy pedig további eljárás végett átteszi ügyüket a bírósághoz.

— **Magyar borért ementálási sajt.** A sajtkereskedők érdekeltsége kérelmére a Közélemezési Tanács foglalkozott a sajtbehozatal érdekében folytatott akcióval és az import engedélyezésére olyan alapot talált, amelyhez a pénzügyminiszterium is hozzájárult. A határozat értelmében az ementáli sajtot kompenzációs alapon szállíthatják Magyarországra, még pedig úgy, hogy ma a sajtért bört adunk a svájciaknak. A tanács állásfoglalása után most megindulnak a tárgyalások az illetékes svájci tényezőkkal, hogy az ott elhelyezett magyar bor ellenében milyen arányban hozunk be ementáli sajtot.

— **Forgalmi adó vezetéséhez szükséges pénztárkönyvek** mindenféle nagyság és vastagságban hitelesítve is beszerezhetők Hegedüs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság papírkereskedésében Piac-utca 34.

Halálozás. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretteit fiúcskánk, testvérünk, unokánk, keresztgyermekünk és kis rokonunk, Pauló Gyurika ártatlan életének 4-ik havában, folyó július hó 18-án reggel 7 órakor rövid, de súlyos szenvedés után visszaadta anyagi lelkét Teremtőjének. Drága kedveseink földi részeit folyó július hó 19-én, szerdán délután 5 órakor fogjuk a róm. kath. temető kápolnájából az ág. evangeiikus egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Szt. Anna-utcai sírkertben végső nyugalomra helyezni. A héke angvala örökösökön korán elköltözött kedvesünk hamvai felett! Bánatos szülei: Pauló István és neje Bucsa Margit. Testvérei: Mancsi, Ferike és Pistike. Nagyszülei: idős Pauló István és neje. Keresztzülei: Szabó József és neje. Nagybátyjai, nagynénjei, valamint a közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetk. vállalat rendezi.

A módosított legújabb lakásrendelet megjelent dr. Buczy Ferenc ügyvéd magyarázatával ellátva. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében és minden más könyvkereskedőnél és lapelárusítónál.

Mezőgazdasági cseléd- és munkásjutalmazás. A Debreczeni Gazdasági Egyesület már a kommuin megszüntekor elhatározta, hogy valamely mezőgazdasági tekintetben ünneplés alkalmával cseléd-, illetve munkásjutalmazást tart. Ezt a tervét a folyó hó 27-én tartandó mezőgazdasági kamarai választmányi ülés alkalmával valósítja meg. Eddig nyolc mezőgazdasági cselédet, illetve mezőgazdasági munkást jelölt ki a debreczeni gazdasági egyesület választmányja, akiket jutalomba részesíteni kíván. Még két cselédet, illetve gazdasági munkást tud megjutalmazni. Felkéri tehát mindazon gazdákat, akiknél olyan férficseléd, vagy munkás van szolgálatban, aki nála vagy családjánál akár mint nőtelen, akár mint családos ember legalább 15 évet eltöltött s ez idő alatt gazdája bizalmára méltónak bizonyult, hogy ezt legkésőbb folyó évi július hó 23-ig, vasárnap délelőtt 10 óráig az egyesület titkári hivatalába, Piac-utca 61. sz. bejelenteni sziveskedjenek. A jutalmazásra bejelentett cselédek elbírálásával különösen tekintetbe veszi a választmány, hogy a cseléd, vagy munkás a háborus katonai szolgálat után is visszatért kenyéradó gazdájához. A háboruban töltött időt a szolgálati évekre beszámítja. Különösebben tekintetbe veszi a választmány, ha a cseléd a román megszállás és vörös uralom alatt gazdája, gazdája családja, vagy cselédpartársa életének, vagyonának megmentésénél különösebb igyekezetet fejtett ki. A jutalomért pályázhatik a fentebb kitűzött határidőig olyan gazdasági nőcseléd is, aki egy gazdánál vagy gazdacsaládnál egy folytatásban legalább 15 éve szolgál s ez idő a'att erkölcsi tekintetben kifogás alá nem esett, hűséggel, becsülettel teljesítette kötelességét.

A nyulási barakkok ügye. A nyulási barakkok átvételé ügyében ma délelőtt egy polgári és katonai vegyes bizottság dr. Tóth Emil tanácsnok elnökele a'att ülést tartott. A bizottság a helyszínrre is kiszállt, a honnan visszatérve tovább folytatták a tárgyalásokat.

A három testőr III. része szerdán, IV. része csütörtökön 1-1 napig a Vigszínház-mozgóban.

Menekültek figyelmébe. Menekült perpekt gépirónó keresztetik. Jelentkezni e hó 19-én, szerdán a Menekültügyi Hivatalban d. e. 10-1 óráig. Menekültügyi kirendeltség.

Közintézmények cukorellátása. A cukorgyárak központi bizottsága a közintézményeknek cukor kiutalását kisebb mértékben továbbra is fenntartja, miért is felhívom ezek vezetősegeit, hogy igényeiket a közéletmezési ügyosztálynál, Csapó-utca 15., a bizottsághoz leendő továbbítás végett jelentésük be. Debreczen, 1922 július 18. A polgármester helyett: Zöld tanácsnok.

Fodrászsegek figyelmébe! Folyó hó 19-én, szerdán este 8 órától 10-ig a Margit-fürdő (Munkás-Otthon) helyiségében heti befizetést tartunk. A vezetőség.

Calderara és Bankmann-féle szappanok érkeztek Frank rövidáru magyarkertjébe, Csapó-utca 11.

Nyakkendő, kalap, panama ing legolcsóbb bevásárlási forrása Werner Sándornál, Piac-utca 51.

Aranyért, ezüstért és brilliánsért legmagasabb árat fizetünk. Welsz Mihály és Társa, ékszerészek, Püspök-palota.

Függönyök, matracok, diványok, hencserek, garnitúrák készen kaphatók Szántó, Zugó-utca. Telefon 11-19.

Fagylalt, jegeskáv és friss sütemények állandóan kaphatók Körös cukrászdájában, Csapó-utca 20.

Tekintse meg Huszty András műtermét, hol fényképek legmodernebb kidolgozásban is készülnek. (Egyház-tér 3.) adandók be.

Royal-kávéház terraszán ma és mindennap este 9-től zár óráig Serafini fővárosi szalonzenekar Jazz Band játszik teljesen új műsorral.

Kalapok, sapkák, uri divat áruk, legszebb választék Frank Imrénél, Piac 43.

A három testőr III. része szerdán, IV. része csütörtökön 1-1 napig a Vigszínház-mozgóban.

Nyári divatharisnyák és keztyűk minden színben Schön Sándor keztyű, kötszer és orvosi műszertára Debreczen, Piac-utca 14. Csapó-utca sarok.

Harisnyákat, kötött blouzokat a legolcsóbban készít Be-gyáts harisnyagyára. Üzlet Piac-u. 18.

Tükrögyártás, üvegciszolás, kirakatok tükrözése. Sipkovic üveg műipari vállalata. Sziv-utca 15. Telefon 356.

Eladó egy igen szép kidolgozásu használt, régi stílusú diófa hálószoba. József kir. herceg-utca 38. sz.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

SZERDÁN: *Luxemburg grófla.*

Csak egy Honthy-estét!

Kaptuk az alábbi levelet:

Tekintetes Szerkesztőség!

B. lapjukban közölt „Honthy Hanna nem jön” című cikk rendkívül meglepett bennünket, mert bizton számítottunk a művész nő fellépésére már csak régi közönsége iránti tiszteletből is és ha nem a tek. szerkesztőség adta volna híriül, úgy kétségbe vonnánk, hogy Honthy Hanna, aki ugy szerette a közönséget és akiért ugy tombolt, rajongva az ő hatalmas közönsége, jelenleg, mikor közel van hozzánk, negligálná a debreczeni intelligens nagyközönség feltétlen óhaját, hogy visszavarázsolja azokat a felejtethetlen estéket, amelyek tomboló sikerrel zajlottak le az ő nemes igazi nagy művészetének varázslatos hatalmában.

Ez uton kérjük a tek. szerkesztőséget, teljesítse még egy kívánságunkat és intezzen felhívást Honthy Hannához és Kardoss igazgató urhoz, hogy ha már másképp nem lehet.

„Csak egy estét!”

kérünk, egy Honthy-estét! Hiszünk, hogy ezen szerény kívánságunk, a tek. szerkesztőség hathatós közreműködésével nem fog hajótörést szenvedni, mert ez kötelesség a művész nő és az igazgatóság részéről a debreczeni művészetszerető közönséggel szemben.

Virágokkal és szeretetteljes lelkesedéssel várjuk Honthy Hannát, az ő nemes művészetét, melynek nem szabad — és hiszünk, hogy nem is fog — elmaradni.

Köszönve a tek. szerkesztőség fáradozását,

Üdvözlettel ezek nevében

Aláíráások.

Közreadtuk ezt a kedves levelet s most már csak a művész nőn mulik, vagy talán inkább szabadságának tartamán és egészségi állapotán, hogy teljesíti-e a debreczeni közönség ilyen kedves formában meg nyilvánult óhaját.

Színházi Iroda hírel:

Halassy Mariska vastapsot kap A boszorkányban. Óriási sikerrel kerül színre szerdán A boszorkány. Ez az izgalmas és érdekfeszítő darab minden jelenete leirhatatlan hatást váltanak ki, mit a közönség a szereplők szünni nem akaró tapso-

lásával nyilvánít. Halassy Mariska, Halassyné, Lux, Csapó, László, Rubinyi utolérhetetlenek.

Csütörtökön tisztviselő-est.

A három testőr III. részét csak szerdán, a IV. részét csak csütörtökön, tehát csak 1-1 napig mutatja be a Vigszínház-mozgó. Dumas világhírű regénye itt bontakozik ki legszebben a filmen; a lebilincselő, izgalmas jelenetek, a színészek pompás játéka, a mesteri rendezés itt érik el tetőpontjukat. Tekintettel arra, hogy ugy a III., mint a IV. részt csak 1-1 napig mutatjuk be, kérjük a t. közönséget, hogy jegveiről elővételben már most gondoskodjék. Az előadások mindkét napon 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Kedvezmények érvényben, jegyvétel.

SPORT.

Viharosnak ígérkezik a közgyűlés. A MLSz keleti kerületének pénteki közgyűlése viharosnak ígérkezik. A DKASE ugyanis vaalmilyen formában módját fogja ejteni annak, hogy Sipos lehetetlenül hosszú letiltását szóvá tegye és a kerületi közgyűléstől kérjen jóvátételt. A DKASE szónokai előreláthatólag Vértes Sándor elnök és Hermann Dezső lesznek. Nem lehetetlen, hogy Sipos letiltása ügyében folytatandó küzdelemben a DKASE maga mellett fogja találni a DTE-t is, amely esetben a jobboldali frakciónak meleg percei lesznek a kereszt tűzben.

Felkérem a DMTK összes törpe játékosait, hogy szerdán délután 4 órakor a vasutas pályán futball és atletikai tréningen okvetlenül megielemni sziveskedjenek. Intéző.

Weisz Ferenc

asztalosmester

Margit-fürdőtelep. Bejárat a Berczy- és Fürdő-utcán is. — Margit-fürdő és István-malom közt. — TELEFON: 10-89.

Készít műbutorokat, egyszerű butorokat. — Különleges és egyszerű zománcozott és festett butorokat. Üzlet- és irodaberendezéseket, valamint e szakbavágó mindenemű munkákat.

ELEKTRA

elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos: GOLD SÁNDOR. Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legújatosabban készít. Debreczen, Hatvan-utca 2. I. em. Telefon: 895.

TELEFON 12-90. Kizárólag galiciai származású TELEFON 12-90. **petroleum, motorbenzin, autóbenzin, gyógybenzin, gép kenőolaj, hengerolaj, gépszir, motorhajtóolaj (nyersolaj) és kocsikenőcsöt** debreceni telepről és Budapestről bármely mennyiségben a legolcsóbb gyári árban és legjobb minőségben szállít **Gold József Debreczen, Verbőczy-utca 2.** (Keresk. és Iparkamaraépület) A „Gallia” Société Anonym des Produits Petrols Paris csoportjába tartozó Magyar Olaj- és Vegyipar Részvénytársaság Budapest egyedélárusítója. — Vesz petroleumos és olajos hordókat!

